

Verslag op hoofdlijnen van de **openbare raadscommissievergadering** van de gemeente Terschelling van 1 oktober 2013, met een vervolg op 2 oktober 2013 in het gemeentehuis te West -Terschelling om 19.30 uur.

Aanwezig:

Mevr. C. Oosterbaan, mevr. M. Spanjer (fractie PvdA)
Mevr. A.F. Geveke, mevr. R. Cupido-Pootjes (fractie VVD)
Dhr. M. Schellenberg (Lijst Schellenberg) (Lijst Sche)
Dhr. A.C. Schweigmann, dhr. G. Bos (Lijst Bos/Schweigmann) (lijst BS)
Dhr. A.J. Romar, dhr. J. P. Lodder (fractie CDA)
Dhr. A. Doeksen (fractie PBT)
Dhr. W.H.M. van Deelen, voorzitter
Mevr. J. Hofman, griffier
Mevr. R. Haringa, notulist

Burgemeester dhr. J.H. Bats
Wethouder dhr. T.D. de Jong
Wethouder mevr. I. Groeneveld

Aanwezig op de publieke tribune ca. 40 personen

1. Welkom, afwezigheidsmeldingen, agenda vaststellen

De **Voorzitter** opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. Burgemeester Bats wil graag bij de behandeling van de begroting zijn. De voorzitter stelt voor om de agenda aan te passen en de jaarrekening onder punt 5 van de agenda te behandelen.

De raadsleden stemmen niet in met dit voorstel. In het kader van de voorbereiding en de aanwezigheid van het publiek die voor de eerste agendapunten komen, willen de raadsleden de agenda aanhouden.
De agenda wordt conform vastgesteld.

De **Voorzitter** deelt mee dat de heer Schellenberg geen deel meer uitmaakt van de PvdA-fractie. Hij gaat verder als eenmansfractie onder de naam Lijst Schellenberg.

Raadslid **Schellenberg** (Lijst Sche) licht zijn besluit toe: De kandidaatstellingscommissie van de PvdA heeft hem gistermiddag laten weten hem niet voor te dragen voor de komende verkiezingen. Daardoor behoort een constructieve samenwerking binnen de huidige fractie niet meer tot de mogelijkheden. Hij heeft meegedeeld dat hij vandaag uit de fractie is getreden. Hij realiseert zich dat dit niet bevorderlijk is voor de beeldvorming over de eilander politiek en de gemeenteraad. Daarvoor biedt hij zijn excuses aan. De komende tijd staat de gemeenteraad voor ingrijpende beslissingen. Met het oog daarop heeft hij ervoor gekozen de komende tijd het raadswerk op persoonlijke titel voort te zetten.

2. Vragenronde voor publiek

De heer **Schurink** (S.O.S. en eigen titel): S.O.S. is geen politieke partij en wil het ook niet worden. Hij maakt zich zorgen over het eiland eigene en daar hoort het besturen ook bij. Afgelopen week werd op het "Springtij Festival" gesproken over kantelpunten. Daarbij ging het over opwarming van de aarde en de financiële crisis. Een minieme gebeurtenis kan het kantelpunt doen overhellen. Dit beeld komt ook bij hem op als hij kijkt naar de ontwikkeling van de politieke structuur en het bestuur op het eiland. Elke samenleving krijgt het bestuur dat hij verdient. De structuur en hoe we met elkaar omgaan moeten we met zijn allen oplossen. Dat geldt voor de raadsleden en voor iedereen op het eiland. Hij wenst iedereen veel wijsheid toe.

3. Vaststellen notulen raadscommissie 3 en 4 september 2013

De notulen worden conform vastgesteld.

4a. Mededelingen uit samenwerking VAST

Wethouder **De Jong** gaat in op de ontwikkelingen rondom de veerdienst en refereert aan de brief van staatssecretaris Mansveld over de winterdienstregeling van TSM. Afgelopen 5 maanden is er intensief overleg geweest over de winterdienstregeling. Die besprekingen hebben geleid tot het inzetten van een procesbegeleider. JBR heeft een rapport gepresenteerd. Ook dat rapport heeft niet geleid tot de gewenste overeenstemming. De staatssecretaris heeft daarna haar brief geschreven. Het resultaat van de besprekingen en het resultaat van het onderzoek van de staatssecretaris wordt over 14 dagen in de commissie bootdiensten besproken.

Raadslid **Schweigmann** (Lijst BS): In het persbericht staat dat de staatssecretaris in overleg met de gemeentebesturen gaat onderzoeken het medegebruik bij de aanleginrichtingen te beperken. Klopt dat?

Wethouder **De Jong** beaamt dit.

4b. Overige mededelingen

Er zijn geen overige mededelingen.

5. Concept samenwerkingsovereenkomst uitbreiding hotel Schylge

Tribune

De heer **Schurink** (S.O.S.): Dellewal is in de ogen van S.O.S. de parel van Terschelling. Als daar iets tussen komt te staan dan tast dit het beeld aan. Dat ligt niet in de lijn van S.O.S. "Genoeg is genoeg". Er is geen noodzaak om door te gaan op dit pad van groei. Er staat veel leeg in de hotels en de appartementen, het kantelpunt is bereikt.

Een projectontwikkelaar moet zich richten op iets voor het belang van het eiland en niet voor zijn eigen belang.

S.O.S. kijkt niet alleen naar de omgeving van Schylge, maar de planvorming loopt tot "Victoria".

Het probleem met de boekwaarde kan snel worden opgelost met "typ-ex". Veel instellingen moeten afboeken op projecten die niet verkoopbaar zijn. Niemand

krijgt een garantie op hun speculaties. Dat geldt ook voor de gemeente Terschelling wat hem betreft.

Mevrouw **Spanjer - Visser** (samen met N. de Graaf en M.Zorgdrager-Swart) heeft door de mening van haar 17-jarige dochter een brief geschreven voor de aanwezigen. Ze vindt dat het beeld van de baai van Terschelling zoals het nu is, niet bebouwd moet worden. Ze leest de brief voor.

In de vlag van Terschelling roemen we de schoonheid van het eiland. Dat is de reden dat de gasten naar Terschelling komen. De baai van Terschelling is uniek in Nederland en Europa.

Ondertussen is de onschuld verloren door projectontwikkelaars, hoteliers en investeerders. Ze spreekt haar zorg over de ontwikkelingen uit.

In het verleden is gesteld dat het huidige Hotel Schylge het einde zou moeten zijn van de bebouwing op West. Daar wijkt men met dit plan van af.

Waarom verkwanselt men uit angst voor de financiële toekomst een uniek stuk grond met een waarde van miljoenen voor slechts een fractie daarvan?

Is er gekeken naar alternatieven? Ze vraagt het voornemen tot verkoop niet uit te voeren zodat bestuurders met visie zich kunnen buigen over het gebied t/m Victoria en het besluit uit te stellen, opdat men tijd heeft om de invulling van de unieke locatie Dellewal uit te werken. Mogelijk zelfs als een stichting Dellewal op te kopen met middelen verkregen door bijvoorbeeld crowdfunding en het gebied vervolgens te beschermen tegen ongewenste ontwikkelingen.

Dellewal is een AAA- locatie. Een locatie die alle mensen op het eiland toebehoort. Daar zijn we zuinig op.

Raadsleden

Raadslid **Spanjer** (PvdA) bedankt de insprekers voor hun bijdrage.

De Dellewal locatie is een lastig dossier. De fractie is nooit voorstander geweest van een hotel op deze locatie, maar voor de kans iets voor de gemeenschap te creëren. Die mening is ze nog toegedaan.

De locatie trekt een wissel op de financiële positie. Als de raad besluit niet in te stemmen, kunnen de provincie en de accountant ons dan verplichten een groot bedrag af boeken op deze post?

De realiteit van dit moment weegt zwaar mee. Ze is er nog niet uit en de fractie heeft een ledenraadpleging komende zaterdag besloten. Ze neemt de mening van de insprekers mee maar die ledenraadpleging.

Raadslid **Cupido** (VVD): Het college vraagt toestemming voor de bouw van een groot aantal gebouwen aan de oever van de enige natuurlijke baai in Nederland. Ze vraagt zich af hoe de PvdA-fractie hier in staat. In het verleden wilde de fractie deze locatie redden uit handen van een projectontwikkelaar en wilde zelf de regie houden. Nu moeten we onze ziel en zaligheid zondermeer in handen stellen van een projectontwikkelaar en gaat het om meer grond.

Er zijn de laatste jaren grootschalige projecten ontwikkeld. Nu komt men met dit plan. Kleine ondernemers met kleine huurobjecten hebben moeite met de bezettingsgraad. Ze vraagt zich af of er geen overcapaciteit ontstaat waarbij kleine verhuurders niet mee kunnen in de concurrentie. Heeft u marktonderzoek gedaan? Hoe is het met het onttrekken van burgerwoningen aan het woningbestand? Mogen die woningen elders gebouwd worden?

De inwoners vinden de plannen te massaal en men vraagt zich af hoe het met het parkeren komt. Ze bespeurt weinig instemming bij de bewoners.

Ze begrijpt dat het college van de miljoenenstrop af wil komen en de fractie wil zich daarvoor inzetten. Maar we moeten zorgvuldig zijn. We moeten eerst een

beeldkwaliteitsplan opzetten en daarna de markt op. Als de visie duidelijk is zal ze bereid zijn tot een inspanningsverplichting.

Raadslid **Geveke** (VVD): We hebben ook een financiële afweging te nemen. Als we de grond niet verkopen dan moeten we het bedrag afboeken van de algemene reserve en zijn we failliet.

Afgesproken is dat de algemene reserve als weerstandsreserve 2.5 miljoen moet bedragen. De weerstandsreserve is nu 2.7 miljoen, daar gaat dan 2.1 miljoen vanaf. De verwachting is dat we een half miljoen afboeken voor interims, vervangers, etc. Dat betekent een weerstandsreserve van 0. De koek is op.

Raadslid **Schellenberg** (Lijst Sche): De bedenkingen van de vorige sprekers zijn hem niet vreemd. De financiële reserve lijkt rooskleurig, maar bij dit soort projecten kan deze als sneeuw voor zon verdwijnen.

Aan de vraag over hotelbouw zijn ook nog risico's verbonden. Er moet een definitief bodemonderzoek worden uitgevoerd. Wanneer wordt dat uitgevoerd? De bevoegdheid tot verkoop van de grond is aan het college. Maar het college wil instemming van de raad. Wat doet het college als de raad verkoop afraadt? Maakt het college dan zelf een afweging of volgt het de raad?

Er is binnen de bevolking altijd verzet geweest tegen bebouwing, vooral tegen hotelbouw. Alternatieven zijn woningbouw, hij verwijst daarbij op de motie van PBT in de vorige raadsperiode, of teruggeven aan de natuur.

De grond moet 2,5 miljoen opbrengen, dat betekent zeker 10 flinke woningen. De vraag is of dat beter is qua uitzicht. De prijs van de huizen zal hoog zijn, dat betekent dat de woningen ook worden gebouwd voor vermogende mensen van de vaste wal.

Terug aan de natuur betekent dat we 2.1 miljoen afboeken en dat kunnen we ons niet veroorloven.

Particuliere participatie, crowdfunding kan een rol spelen, maar het lijkt hem dat het niet gehaald wordt. Dat betekent het aantrekken van grotere investeerders. Dit zijn allemaal onderwerpen die de bouw zullen vertragen. We hebben nog wat tijd en dat geeft mogelijkheid om crowdfunding te onderzoeken. Als het college dat wil is er dan een bovengrens te noemen? Wat moet de bovengrens van de bijdrage uit crowdfunding zijn?

Gemeenteblad, kettingbeding en boete. De voorwaarde is dat het bestemmingplan pas door raad vastgesteld kan worden als 11 appartementen verkocht zijn. De verhuurplicht wordt in de voorwaarden opgenomen en als kettingbeding opgelegd. Hoe hoog is de boete als men onverhoopt niet tot verhuur overgaat?

Raadslid **Schweigmann** (Lijst BS) heeft het verhaal van S.O.S. niet helemaal begrepen. Hij had gehoopt S.O.S. fondsen wist die het natuurschoon willen kopen. Het verhaal van mevrouw Spanjer is hem uit het hart gegrepen. Dellewal is niet zomaar stukje grond, maar het mooiste plekje van Terschelling.

Hij schetst de voorgeschiedenis over hoe men destijds tot aankoop van Dellewal heeft besloten.

In 2009 is een amendement van PBT aangenomen waarbij 40 woonhuizen in het Woonplan 2012- 2016 voor Dellewal zijn opgenomen. Zitten deze woningen nog in het Woonplan?

Nu ligt er een voorstel terwijl de bevolking nog geen gelegenheid heeft gehad om een zienswijze te leveren. Hij wil geen beslissing nemen zonder de mening van de burgers van Terschelling. De fractievergadering heeft zich tegen het voorstel uitgesproken. Hij wil dit vraagstuk over de verkiezingen heen tillen.

Reden van het voorstel is de angst voor de financiële positie van de gemeente. Hij vindt het onbegrijpelijk dat het college de grond voor een te laag bedrag aan de

heer Westers wil verkopen. Heb niet de angst om nee te zeggen tegen het voorstel en de burgers erbij te betrekken. Daartegen kan de provincie geen bezwaar hebben, vooral niet als de grond bij noodgedwongen verkoop mogelijk het dubbele kan opleveren.

Raadslid **Romar** (CDA) gaat in op de voorgeschiedenis.

De locatie ligt aan de baai en dit is een kwetsbare plek. Bouwen op die plaats zal het aanzicht doen veranderen. De regie houden is geen gek idee. Diverse plannen zijn de revue gepasseerd en nu ligt er weer een plan.

Terschelling is groot geworden door kleinschaligheid. Gasten komen graag naar het eiland. Er zijn grote accommodaties bij gekomen op een on-Terschellingse schaal. Weer zo'n project maakt hem niet enthousiast. Heeft het college alternatieven onderzocht?

Terug naar de natuur is erg duur. De provincie heeft daar wel interesse in. De gemeente kan zelfs worden gecompenseerd met een donatie uit het Waddenfonds. Daarnaast vindt hij crowdfunding een goed idee. Dat kan worden uitgewerkt.

Hij schort zijn mening op. Er zijn nog teveel vragen.

Raadslid **Doeksen** PBT: Dit dossier is een lastig punt. Dellewal is van ons allemaal denken we en zo is het. We hebben meters aan dossiers. Hij schetst de voorgeschiedenis.

PBT heeft altijd afwijzend gestaan tegen de aankoop en hotelbouw. In 2008 is na een breed overleg geconcludeerd dat besluit en realisatie van dit project in één raads- /college periode zou moeten vallen. Het amendement in 2009 vraagt extra ruimte voor woningbouw op Dellewal. Eind 2009 is een plan voor woningbouw ingediend. Dit plan is in de la beland. Toch was en is PBT nog enthousiast over dit plan. Nu ligt er een voorstel voor verkoop van totaal 8900m² grond voor de prijs die in 2003 is betaald voor de dancing/horeca. Hoe vast zijn de afspraken met de heer Westers?

Hij heeft diverse vragen. Wat gebeurt er als tijdens de transactie de aankopende partij in een schuldsanering komt? Kan de aankopende partij dan doorverkopen of kunnen de gebouwde appartementen straks weer uitgepand worden? Hoe zit het dan met de verhuurverplichting?

Is de hoogte en de zichtlijn naar de haven al duidelijk vastgesteld?

Is er door het college duidelijk onderzoek gedaan naar de mogelijkheid van woningbouw? De verkoop van 9000m² voor deze prijs maakt de locatie aantrekkelijk voor bouwgrond voor bijvoorbeeld 6 woningen.

Het afwaarderen van de grondpositie is op dit moment geen schande. Veel gemeenten staan voor ditzelfde probleem. Daarnaast kan een ander perceel in de buurt verkocht worden om een gedeelte van dit probleem op te vangen. Is hier aan gedacht?

Als laatste kan de locatie worden teruggeven aan de natuur.

De bevoegdheid van het college is duidelijk. Maar als het college het besluit van de raad naast zich neerlegt, is de samenhang tussen de raad en college zeker zoek.

Het college

Wethouder **De Jong**: Alle sprekers hebben hun gevoelens geuit. Ze geven de bijzondere plek voor Terschelling aan. Die plek mag niet verprutst worden. Dat was de ook de intentie van de aankoop jaren geleden.

Er zijn diverse plannen bekeken. Alle opties waren om af te tasten wat haalbaar was op die plek. Alle exercities hebben opgeleverd dat we nog steeds eigenaar

zijn. We hebben de locatie op de balans staan. Nu ligt een plan voor waar al die ambities niet in terecht gekomen zijn. Dat is heel vervelend voor ons allen. Het is van belang dat we de situatie van nu in ogenschouw nemen. De opties van nu zijn in beeld gebracht. We zijn gebonden aan zichtlijnen en landschappelijke voorwaarden, juist om de schade te beperken.

We hebben een partner gevonden die in samenspraak met de gemeente tot ontwikkeling wil komen. Dat vindt weerslag in het voorstel dat voorgelegd wordt. De inspraak vanavond duidt vooral op zorgen over het gezond houden van de toeristische economie. Kleine verhuurders ondervinden problemen. Die constatering is er, maar het moet niet worden gekoppeld aan het project. Dat is een gevaarlijke gevolgtrekking.

Raadslid **Geveke** (VVD) interrumpeert: Ze vraagt meer aandacht om de zorg t.a.v. de recreatieve markt. De wethouder noemt het een gevaarlijke gevolgtrekking maar hij gaat hiermee voorbij aan de uitgesproken zorgen. Is er recentelijk marktonderzoek gedaan naar de behoefte van uitbreiding van de recreatieve markt?

Wethouder **De Jong**: We moeten uitkijken met het leggen van een relatie met deze nieuwbouw en verhuur in het algemeen. Je moet ook aanbod van voorzieningen, marketing en uitstraling daarbij betrekken. Het is niet alleen het aantal bedden op deze plek.

Raadslid **Doeksen** (PBT) geeft dat al de gehele raadsperiode aan. Hij mist een visie.

Wethouder **De Jong** vraagt zich af of dit een verwijt is aan de gemeenteraad of aan ondernemend Terschelling.

Hij vervolgt: Bevoegdheid. Het college doet een voorstel omdat politieke steun van de gemeenteraad nodig is.

Bodemonderzoek komt gaande het proces aan de orde. In de afspraken zitten waarborgen waarin dit geregeld wordt.

Raadslid **Schellenberg** (Lijst Sche) doelt op de financiële consequenties als de vervuiling erger is dan we verwachten. Hij spreekt zorg uit over bodemonderzoek na het starten van de plannen.

Wethouder **De Jong** neemt kennis van die zorg.

Hij vervolgt: Het college meent dat we gezien de bestemming, planologische mogelijkheid en financiële situatie op deze manier tot ontwikkeling van deze plek moeten komen. Er zijn geen andere alternatieven onderzocht. Die acht hij niet haalbaar. Daar hoort crowdfunding ook toe.

En aantal partijen willen het plan over de verkiezingen tillen. Dat is voor rekening van de fracties. Het college dringt erop aan de besluitvorming op korte termijn af te ronden.

Burgemeester **Bats**: Het voorstel is niet van het huidige college, dat is een zakencollege, maar het voorstel is door het vorige college ingebracht met alle beperkingen van dat moment.

Het is een collegebevoegdheid maar het zal gek zijn om door te gaan als de raad niet instemt. Dat is zonde van de tijd. Het college had het idee dat de raad het een goed voorstel zou vinden omdat dit de financiële positie van de gemeente zou kunnen redden. Als de raad niet instemt zal het college uiteraard niet tot een overeenkomst met benaderde partij aan de slag gaan.

Voor wat betreft de financiële positie. In de inspraak hoort hij opmerkingen over "failliet, typ-ex en geen schande". Als je reageert zoals de helft van Nederland dat doet, dan gaat het richting artikel-12-gemeente. Dan heb je geen invloed meer op de financiën.

We gaan niet failliet. Hij heeft laten uitrekenen dat nog 1 miljoen in de OZB-capaciteit zit. De keuze is aan u. U moet de begroting sluitend maken.

Ja, er is keus. U moet dan door OZB en andere mogelijkheden op 2 miljoen komen. Die discussie is al gevoerd met de accountant en de toezichthouder de provincie. Er moet iets met de grond gebeuren als er geen perspectief is op een duurzame financiële oplossing. Die oplossing zou er kunnen zijn door crowdfunding. Maar we moeten volgend jaar de grond afboeken.

We gaan proberen om de grondpositie op die waarde in de markt te houden. En zullen met de provincie en accountant alles in het werk stellen om op die waarde te komen. Daar is niet veel tijd voor. De discussie is al een aantal malen gevoerd. Schweigmann zegt dat de provincie geen bezwaar kan hebben als de grond het dubbele waard wordt. Dat kan en is geen probleem, als u maar afboekt.

Het proces gaat uiteraard niet verder zonder instemming van de raad.

Bodemsanering en risico's. De risico's en financiële positie zijn lastend de bouwer. En bij de financiële positie heeft de raad budgetrecht.

Raadslid **Schellenberg** (Lijst Sche): In het gemeenteblad staat dat t.a.v. schone grond de lasten voor de gemeente zijn.

Burgemeester **Bats**: Het bouwrijp maken is voor gemeente, verdere lasten die eruit komen zijn voor de bouwer. Maar die vragen zijn weinig relevant. Zo ook het kettingbeding in relatie tot de boetebepaling. Daarvoor moet hij het contract raadplegen.

Het gaat niet om de maquette en invulling, het gaat om de intentie.

Raadsliden in 2^e termijn

Raadslid **Spanjer** (PvdA) zal vanavond geen richting aangeven maar zal beroep doen op de ledenraadpleging.

Tijdpad. Raadslid Schellenberg noemde 2015. Ze begrijpt van het college dat er niet zoveel tijd is.

Het college zegt dat voor ontwikkeling op deze plek onderzoek noodzakelijk is. Doeksen spreekt over de visie die ontbreekt. Hebben we daar te lang mee gewacht voor het havenfront? Ooit is de grond aan het havenfront aangekocht om de regie in handen te houden.

Raadslid **Geveke** (VVD): De wethouder heeft het goed verwoord. De locatie is aangekocht om de bijzondere plek niet te laten verprutsen door een hotel. Nu zijn we na 11 jaar verder gezakt dan toen. Toen ging het om 2000m² nu om bijna 9000m².

In al die jaren waren er hoge ambities die niets hebben opgeleverd. Wat is nu meer waard, afzien van een groot hotel op Dellewal en zeggenschap met daarbij verliezen op financiën, of wel een groot hotel op Dellewal?

Raadslid **Spanjer** (PvdA) vraagt of ze voor of tegen hotelbouw op Dellewal is.

Raadslid **Geveke** (VVD) vraagt zich af of er nog ruimte op Terschelling is voor zo'n grote ontwikkeling. Is dat onderzocht? Op dit moment moeten we die vraag opnieuw stellen. Ze is er nog niet uit.

Raadslid **Doeksen** (PBT) spreek haar aan op haar liberale gedachte.

Raadslid **Geveke** (VVD): Er zijn ook ondernemers die vrezen voor hun kleinschalige verhuur. Als er ontwikkelingen zijn die zoveel weerstand vragen dan twijfelt ze.

Raadslid **Schweigmann** (Lijst BS) constateert dat niemand kan instemmen, maar we kunnen de consequenties niet overzien. De burgemeester stelt in zijn betoog de keuze; of goedkeuren of de OZB verhogen.

De vraag is of we het ons kunnen permitteren. Moet de grond perse worden verkocht worden in 2013, of hebben we de ruimte tot 2014?

In het eerste plan was een restaurant opgenomen. Dat ontbreekt in het huidige voorstel. Hij gaat in op het gedrag van de heer Westers bij de bouw van de hotels Schylge en Boschrijck. Welke garantie hebben we dat er tijdens de bouw geen spelregels worden veranderd?

Raadslid **Romar** (CDA): De meeste mensen zitten vol vragen. De wethouder gaf aan de bijzondere plek niet te willen verprutsen. Dat is belangrijk en dat is de reden dat we die plek nog steeds hebben en dat we invloed kunnen uitoefenen. Er zijn grote projecten opgezet. Je kunt die niet één op één trekken naar de kleine verhuurders, maar grote projecten komen het eiland niet ten goede. Het verandert het beeld van het eiland.

Hij vindt het jammer dat alternatieven niet onderzocht zijn. Hij wil het Waddenfonds en crowdfunding kansen geven.

De burgemeester is duidelijk is zijn verhaal. Dat zal hij meenemen in overwegingen.

Hij schort zijn oordeel op en zal de inspraak van vanavond meenemen.

Raadslid **Doeksen** (PBT) is het eens met de opmerking van Romar over kleinschaligheid. Maar we zijn te laat geweest in een reactie op "landalisering", daar hebben we met zijn allen niet op gelet.

De wethouder verschuilt zich achter de raad. De visie had opgesteld moeten worden. Hij heeft geen steun gekregen in zijn roep om een visie. De Horecanota waarin staat dat er geen uitbreiding van horeca en hotels gewenst is, is theoretisch gezien ook een visie.

De insteek van S.O.S. is duidelijk. De meest duurzame oplossing is om het gewoon te laten liggen. Daar kun je misschien geld voor krijgen, maar dat is niet onderzocht.

Het wordt spannend op financieel gebied. Als het niet doorgaat dan geeft de raad het college een andere opdracht mee. Er zijn misschien wel andere mogelijkheden. We zijn niet zomaar een artikel-12-gemeente.

Hij heeft geen antwoord gehad op verkoop van het pand op het duin aan de Burgemeester van Heusdenweg.

Het college in 2^e termijn.

Wethouder **De Jong**: Achteraf gezien hebben we allemaal gelijk, maar dat doet niets af aan de situatie van nu. Er ligt een voorstel waar u nu een besluit over moeten nemen.

Raadslid Doeksen vraagt naar de verkoop van het huis op Grootduin. Hij kan ook andere locaties noemen, maar die zaken liggen ver weg van dit voorstel.

Er liggen een aantal visies. Het Structuurplan is nog staand beleid. Daar moeten plannen aan worden getoetst. Er leeft zorg om kleinschaligheid van de

logiesverstrekkers en bedrijvigheid op eiland in het algemeen. Die visie moet aandacht krijgen.

Raadslid Schweigmann maakt een opmerking over de andere partij. Het is om het even met wie we zaken doen. We staan er op een zakelijke manier in en maken goede afspraken over de kaders waaraan de andere partij zich moet houden.

Raadslid Geveke vraagt of er nog ruimte is voor zo'n ontwikkeling. Hier ziet een ondernemer brood in de ontwikkeling.

Het Waddenfonds wordt als oplossing gezien, maar het is uiterst onwaarschijnlijk dat hiervoor uit het Waddenfonds geld kan komen.

Men wil inspraak voor burgers. Hier ligt een rol voor de gemeenteraad.

Burgemeester **Bats** refereert een artikel uit Binnenlands Bestuur van 20 september. In de tijd van onder druk staande grondexploitaties moet de gemeente de risico's zien van grondexploitaties.

Planning en control. In de rekening over 2013 moeten we rekening houden met afboeking van de grond. Anders krijgen we geen goedkeurende verklaring. Dat kunnen we ondervangen door perspectief in de toekomst. Als er perspectief is hoeven we niet af te boeken. Dan kan verkoop in 2015, maar dat moet in 2013 worden aangegeven.

Er is een landelijk probleem van afboekingen. De provincie wil helderheid over de grondposities.

Raadslid **Doeksen** (PBT): U verdedigt de afboeking, maar u boekt al af als u een kwart verkoopt.

Burgemeester **Bats**: De grond staat voor een bepaald bedrag in de boeken. Dat moeten we verantwoorden. Dat is de positie van de gemeente. Hij hoopt op een goedkeurende verklaring na instemming van de raad op de jaarrekening. Bij niet doorgang vinden van deze transactie ziet het er niet positief uit.

Raadslid **Doeksen** (PBT), burgemeester **Bats** en raadslid **Sweigmann** (Lijst BS) discussiëren over de boekwaarde van het perceel.

De **Voorzitter** raadpleegt de raadsleden en concludeert: Dit punt gaat naar de raad van 22 oktober 2013.

De vergadering wordt voor 5 minuten geschorst.

6. Uitvoering Bestemmingswijziging Westerkeijn

Tribune

De heer **Kosters** (namens 11 medebezwaarmakers) vindt de benaming van dit voorstel is misleidend. Op de Westerkeijn verandert volgens dit voorstel niets, maar wel aan de Koksbosweg.

Er is blijkbaar zoveel haast dat de gemeente de eigenaren van de aanliggende percelen op een laat tijdstip per brief heeft geïnformeerd. Daarbij zijn echter niet alle belanghebbenden geïnformeerd en is goede onderlinge afstemming niet mogelijk geweest.

Er wordt niet duidelijk gemaakt waarom bebouwing van het Westerkeijn terrein niet haalbaar lijkt, terwijl dat voor de Koksbosweg wel is ingevuld. Het nieuwe bestemmingsplan moet daarvoor worden gewijzigd. Het terrein Westerkeijn wordt als open ruimte gespaard en de prachtige weilandjes aan de Kokbosweg moeten worden geslachtofferd.

De druk van de motie van de raad uit 2008 is blijkbaar zo groot dat niet eens duidelijk wordt gemaakt waarom realisatie van bebouwing op de Westerkeijn niet realiseerbaar lijkt. Gemeenteraad wees niet bang om op uw schreden terug te keren en bekijk wat daar wel haalbaar is. Voor Oerol zijn voor die paar weken alternatieven te vinden. Niet de projectontwikkelaar bepaalt wat mogelijk is, maar u.

In het "Ontwikkelplan Terschellinger Polder" worden drie gebieden aangewezen voor nieuwe recreatieve voorzieningen, maar niet Formerum Noord. Deze Nota is in juli 2012 door u aangenomen.. Ook het bestemmingsplan Formerum Noord is nog maar een jaar geleden vastgesteld, compleet met ecologische voortoets. Nu al wordt er radicaal van af geweken. Welke zekerheid heeft de burger nu? Bij de discussie van de omzetting van camping Schuttersbos heeft de raad bezworen dat de binnenduinrand nooit meer zo aangetast zou mogen worden. Niet alleen de natuur, maar ook het landschap met de karakteristiek van de dorpen is ons kapitaal voor het toerisme. Dat moet je koesteren. Op Terschelling zijn de verhuurmogelijkheden teruggelopen, mede omdat het beddenareaal op ons eiland is gegroeid, zeker in kwalitatief opzicht. Verhuurprijzen worden gedumpt. Er ontstaat leegstand. Waarom dan nog nieuwbouw?

Het is onduidelijk hoe de 21 vakantiehuizen worden geëxploiteerd. Er is een verhuurplicht, maar hoe gaat de gemeente handhaven als een individuele eigenaar niet verhuurt? Je moet dus het complex in één hand houden voor de verhuur. Dan krijg je opnieuw een soort Landal complex .

Bij realisatie van het bungalowcomplex zal de waarde van de aangrenzende vakantiehuizen dalen en zullen er ongetwijfeld forse schadeclaims komen. We hebben ernstige twijfels of de verkeersinfrastructuur van de Koksbosweg en andere geplande wegen tegen de verwachte toename van het verkeer bestand is.

De heer **J. Mulder** (Oerol): Het probleem is dat er jarenlang wordt gezocht naar een goede festivallocatie. Er is gekeken naar alternatieven voor de huidige locatie. Er is bijna geen gebied beschikbaar als festivalterrein. Een centrale locatie is van levensbelang voor Oerol. De Westerkeijn is een uitgelezen plek. Hij vraagt dat mee te nemen in de besluitvorming.

Mevrouw **Van Bergen** uit haar bezorgdheid over het buitengebied Formerum-Noord. Ze is verbijsterd dat Staatsbosbeheer hieraan denkt mee te werken. Dat is nooit een optie geweest.

Landelijk wordt agrarisch gebied teruggegeven aan de natuur. De gemeente overweegt beton, dat is verwerping van het landelijk gebied. De bouw van 21 zomerhuizen is een enorme inbreuk op de bestaande situatie.

Binnen dit plangebied is de agrarische functie aanwezig. De gronden zijn meegenomen in het bestemmingsplan vanwege hun unieke ligging.

Aan bebouwing van zomerhuizen zijn strenge eisen vastgesteld. Wanneer denkt de heer Wolters de huizen te verkopen? De verhuur loopt van mei tot oktober, daarna ligt het gebied er uitgestorven bij.

De gemeente is bereid de kosten van de grondwerkzaamheden te betalen uit eigen budget. U kunt verwachten dat eigenaren van de omliggende percelen zich zullen verzetten en een planschadeprocedure gaan opstarten. Tot op dat moment zullen voorbereidende werkzaamheden niet kunnen plaatsvinden.

In 2008 heeft ze een brief naar het college gestuurd waarin ze haar bezorgdheid uitsprak. In 2011 is de brief beantwoord en werd aangegeven dat er geen sprake was van bebouwing. In 2008 werd gesproken over 15 huisjes in 2011 was het van de baan en agrarisch. Nu heeft ze dit voorstel vorige week te horen gekregen. Ze was heel boos.

De heer **Schurink** (S.O.S.) spreekt zich uit tegen verdere versterking van de binnenduinrand en sluit zich voor het overige aan bij de inspraak van de heer Kosters.

De heer **A. Zorgdrager** (werkgroep Terschelling landbouwbreed): Als de plannen verlopen zoals beschreven dan wordt agrarische grond geruild tegen het perceel Westerkeijn. Westerkeijn is niet alleen agrarisch, maar heeft ook de bestemming hotelbouw. Hiermee gaat per saldo 7000m² agrarische grond verloren. Dit is elzensingelgrond die gebruikt wordt voor beweiding in de winter. Er is al veel agrarische grond ingeleverd de afgelopen jaren.

Agrarische grond is nodig. We zijn afhankelijk van de ruimte in de polder. Het areaal wordt steeds kleiner en de boerenstand komt onder druk te staan en is het kind van de rekening.

Er moet compensatie komen voor de verloren grond. Bijvoorbeeld door grond van Staatsbosbeheer of de gemeente te wijzigen in agrarische grond. We moeten geen grond meer uitruilen.

Hij onderschrijft het belang van Oerol voor het eiland. Oerol heeft gezocht naar locaties, maar heeft deze niet gevonden. Dat spreekt hij tegen. Cor en Sip Bakker en hijzelf zijn in het verleden benaderd om mee te denken. De gesprekken waren redelijk constructief, maar werden afgebroken. Hij ziet wel oplossingen.

De raadsleden zijn begaan bij agrarisch Terschelling dit is een uitgelezen kans om dat te laten blijken.

Raadslid **Doeken** (PBT): Wat ziet u als oplossing?

De heer **Zorgdrager**: Ruimte voor huisjes op de Westerkeijn. Oerol vindt wel een plekje. De gesprekken waren constructief voordat ze afgebroken zijn.

De heer **Wolters** (Eigenaar Westerkeijn): Het stuk dat is geschreven is neutraal en is een correcte weergave van de afgelopen jaren. Er wordt u een keuze voorgelegd. Als u dat niet kiest, dan volgt het bouwplan Westerkeijn. Oerol moet dan stoppen. De keuze is aan de raad. Varianten zijn altijd bespreekbaar. We zijn het met elkaar eens over de uitkomst zoals deze er nu ligt. Wat je krijgt weet je niet.

Een inspreker geeft aan dat er een terrein ter grootte van Recrea bijkomt. Dat weersprekt hij.

Er wordt niet gebouwd voor leegstand. Hij is geen projectontwikkelaar. Hij wil de kavels met verhuurverplichting verkopen. Hij beseft dat omwonenden met planschade zullen komen.

Raadslid **Schellenberg** (Lijst Sche): Er is door een inspreker geopperd om zomerwoningen op de Westerkeijn te bouwen. Wat vindt u daarvan?

De heer **Wolters**: Met mij kun je in principe alle kanten op. Hij vindt het persoonlijk niet fraai om op de as van het eiland iets groots te bouwen en hij wil Oerol ook ruimte geven. Hij wil over alternatieven spreken, maar dat moet niet weer 5 jaar gaan duren.

Raadsleden

Raadslid **Schweigmann** (Lijst BS) is tegen versterking van de binnenduinrand en gaat niet akkoord met verplaatsing naar de binnenduinrand. De heer Kosters heeft argumenten genoemd.

Het probleem Oerol is een probleem tussen de heer Mulder en de eigenaar van het terrein. Dat ligt niet bij ons. Oerol kan verhuizen.

Raadslid **Romar** (CDA): Het hotel dat er stond is in de jaren 90 gesloopt. De heer Wolters kocht het terrein met een hotelbestemming.

De gemeenteraad heeft in 2008 een motie aangenomen om te kijken naar alternatieven. Nu, 5 jaar verder wordt er een alternatief gepresenteerd.

Volbouwen van grond in de binnenduinrand is een slecht plan. Daar komt nog bij dat het agrarische grond is. Er zijn diverse plekken te bedenken voor 15 zomerwoningen. Staatsbosbeheer is eigenaar en moet ook betrokken worden. Het lijkt hem beter om 15 woningen op de Westerkeijn te realiseren. Daarbij is geen andere partij betrokken en het heeft weinig invloed op de omgeving. Alleen Oerol moet verder op een ander festivalterrein. Daarvoor zijn alternatieven te bedenken.

Raadslid **Doeksen** (PBT): In 2008 is via een motie opdracht gegeven om hotelbouw op Westerkeijn te voorkomen. PBT was hier voorstander van, maar niet ten koste van alles. Het oude hotel was een charmant gebouw het is jammer dat dit hotel niet in dezelfde stijl kan herrijzen. Maar gezien de omvang die nu nodig is voor een gezonde exploitatie is dit begrijpelijk.

Er wordt nu gesproken over 21 woningen, 6 voor Staatsbosbeheer.

Is het college bevoegd gezag of ligt het bij de raad?

Het is onbegrijpelijk dat Staatsbosbeheer deze locatie wil inruilen voor de bestemming Westerkeijn.

Behoud van en geen verstening van de binnenduinrand zijn speerpunten van het college. De binnenduinrand is hem heilig. Waarom deze unieke locatie, de heidelanden, opofferen voor woningbouw? Dit ligt zeer gevoelig in de EHS. Hij wijst op de natuurwaarde van dit unieke gebied.

De gekozen plek is onmogelijk gezien de infrastructuur. Hij wijst op bereikbaarheid van hulpdiensten.

Grootschalige projecten zijn zeer ongewenst. Westerkeijn is bestemming hotel/horeca. Dat zou kunnen worden omgezet naar recreatiebungalows.

PBT heeft al een amendement ingediend tegen onttrekking van agrarische grond aan het areaal.

Raadslid **Spanjer** (PvdA): In 2008 is een motie aangenomen met als doel de hotelbestemming eraf te halen en in Midland Noord of Formerum Noord een aantal recreatiewoningen te realiseren.

De aangegeven locatie is niet geschikt voor een hotel. Daar staat ze nog steeds achter.

Ze heeft nog enkele vragen. Zijn er andere locaties binnen het zoekgebied bekeken? Ze wil graag verschillende opties om een keuze te maken.

Is er gekeken naar opsplitsing van de woningen over twee gebieden verspreid?

Wat is het beleid voor compensatie van agrarische grond?

Compenseren van agrarische grond lijkt haar niet gemakkelijk. Over hoeveel agrarische grond gaat het?

Hoe staat de raad tegenover bouwen in de binnenduinrand?

Is er een schetsplan ingediend voor een appartementenhotel. Als we niet instemmen komt de eigenaar dan met een plan voor een hotel?

Als de bestemming van de grond in het buitengebied wijzigt moet er dan agrarische grond voor terugkomen? Liggen hieraan afspraken met LTO ten grondslag? Zo niet dan wil ze hier graag over discussiëren.

Er is niet naar een alternatief voor Oerol gekeken. Een centraal festivalterrein is nodig. Er zijn vast mogelijkheden

Raadslid **Cupido** (VVD): Oerol wil de bestemming evenemententerrein behouden. Doch de compensatie die de heer Wolters geboden wordt treft velen onevenredig zwaar. Hoe staat het met compensatie voor de landbouw?

In de motie werd niet gerept over 21 woningen aan Koksbosweg. Wel in Midsland en/of Formerum. Kan er ook gespreid worden?

Is de verhuur van zomerwoningen op Terschelling nog in balans?

De boeren hechten grote waarde aan de landerijen in de luwte.

Ze wil eerst een onderzoek naar de bezettingsgraad van parken met recreatiewoningen en naar de bezettingsgraad van kleine verhuurobjecten. Is een lieflijk hotelletje op de Westerkeijn niet een optie?

Het is het overwegen waard of Oerol een vaste centrale plek kan krijgen op grond van Staatsbosbeheer.

Raadslid **Schellenberg** (Lijst Sche): De heer Zorgdrager heeft de compensatie van agrarisch grond uiteen gezet.

Hij roept het college op bij grondtransacties met natuurcompensatie meer oog te hebben voor compensatie met een agrarisch vergelijkbaar stuk grond.

De PvdA heeft in 2008 inderdaad een andere mogelijkheid laten onderzoeken. Het resultaat van dit voorstel is niet zo goed als gehoopt.

Er is met de heer Wolters te spreken over andere oplossingen. Hij wil alleen niet weer 5 jaar aan lijntje worden gehouden.

Er zijn mogelijkheden voor een ander festivalterrein.

Hij wil met het college kijken of bouw op de Westerkeijn mogelijk is en met Oerol zoeken naar een ander festivalterrein. Dat moet lukken in 6 maanden tijd.

Het college

Wethouder **De Jong** wil een duidelijke uitspraak van de gemeenteraad. Het plan dat voorligt is duidelijk. Er moet een afweging worden gemaakt over bouw in de binnenduinrand tegen een hotel.

Dit college heeft veel energie in het proces gestopt. De partijen hebben een overeenkomst. Nu wordt bij de gemeenteraad neergelegd of men het planologisch wenst mogelijk te maken.

De diverse belangen zijn besproken. Vindt u dat het eiland er wat mee opschiet, of moet de afweging anders? Hij laat het over aan de beraadslaging van de raad.

Raadsleden in 2^e termijn

Raadslid **Schellenberg** (Lijst Sche) is in eerste termijn duidelijk geweest. Hij vindt niet dat bouw in de binnenduinrand door moet gaan. Het college moet op zoek naar een alternatief. Hij is tegen het bestemmingsplan dat voorligt.

Raadslid **Doeksen** (PBT) bedankt de insprekers en het college.

Om nu alweer een postzegelbestemming te doen op het bestemmingsplan Formerum Noord gaat te ver. Compensatie van de agrarische grond ziet hij niet als mogelijkheid. Er is geen agrarische grond beschikbaar. Hij ziet een mogelijkheid voor recreatiewoningen op de Westerkeijn.

Raadslid **Romar** (CDA) is tegen verstening van de binnenduinrand en dus tegen het plan dat voorligt. Hij is voor het alternatief van 15 huizen op de Westerkeijn.

Hij dankt de insprekers. De inspraak heeft verhelderend gewerkt.

Hij is tegen compensatie van de agrarische grond.

Raadslid **Spanjer** (PvdA) sluit zich aan bij het alternatief van het bouwen van recreatiewoningen op de Westerkeijn.
 Het is een inspanningsverplichting om in overleg met Staatsbosbeheer en Oerol tot een alternatief voor Oerol te komen.
 Hoe gaan we om met compensatiemogelijkheden voor agrarische grond en het terugwinnen van agrarische grond? Die discussie zal een keer moeten volgen.

Het college in 2^e termijn

Wethouder **De Jong**: Er is eerder gezocht naar een andere plek voor Oerol. Die studie heeft opgeleverd dat de huidige plek logistiek gezien heel goed is. Het probleem wordt weer bij ons neergelegd.

De **Voorzitter** concludeert: Dit punt gaat naar de raad van 22 oktober 2013.

De vergadering wordt voor enkele minuten geschorst.

7. Herinrichting van de omgeving van het zwembad (klimbos, ontsluiting kampeertrein)

Raadsliden

Raadslid **Lodder** (CDA) ziet geen grote bezwaren maar heeft nog enkele vragen. Staatsbosbeheer wil de Longway autovrij maken en een pad aan laten leggen om bij het groepenterrein te komen. Waarom is hiervoor gekozen en vanaf welk punt loopt dat pad? Hoe komt je bij het kampeertrein ten westen van de Longway?

Raadslid **Doeksen** (PBT): Er wordt aangegeven dat Okidoki verkocht gaat worden. Is dat serieus?

Noordsvaarderij. Het gerucht gaat dat het bedrijf zal stoppen. Wordt het verkocht? Wat heeft verkeersveiligheid met het omleiden van de huifkarren van de Noordsvaarderij te maken? Hij ziet geen beperkingen om de paarden op de openbare weg te laten.

Raadslid **Oosterbaan** (PvdA) stemt in met het collegevoorstel. Ze ziet het als een nog uit te werken plan voor het bestemmingsplan West. De initiatiefnemers betalen de kosten

Mocht het speelparadijs Okidoki in andere handen komen kan de gemeente er dan tussenuit? Kan de nieuwe eigenaar dan direct een overeenkomst met Staatsbosbeheer sluiten?

Raadslid **Geveke** (VVD) is blij dat er plannen zijn waarbij Okidoki de deuren weer kan openen. Een klimbos als uitbreiding ziet ze als mooie aanvulling. Is er overleg geweest met de golfclub?

Er zijn ook plannen voor een sporthal op deze locatie. Is dat overwogen of meegenomen door het college?

Raadslid **Schellenberg** (Lijst Sche): Het is goed dat er een plan ligt om dit gebied op te waarderen. Het sluit mooi aan bij de plannen van Staatsbosbeheer om het groepenterrein te ontsluiten voor gemotoriseerd verkeer. Hoe zit het met autoverkeer naar het terrein ten westen van de Longway?

De ontsluiting via de Sportlaan betekent toenemende verkeersdruk op de Sportlaan. Heeft het college hierover nagedacht?

Het wordt veiliger als de Noordsvaarderij hiervan gebruik kan maken. Als er al sprake is van verkeersonveiligheid dan betreft het meer de Hoofdweg en het ongeduld van de automobilisten.

Het jeugdparlement is een trapveldje en een skatebaan beloofd. Ondanks alle goede bedoelingen is dat nooit van de grond gekomen. Is er nog steeds behoefte aan. Kunnen die twee voorzieningen ook worden opgenomen?

Raadslid **Bos** (Lijst BS) vindt het een goed plan. Hierdoor wordt een goede bijdrage gegeven aan het toeristisch product en de eigen bewoners. Een nieuw leven voor Okidoki zou mooi zijn. Het is t.a.v. de huifkarren een verbetering voor wat betreft de verkeersveiligheid.

Het autovrij maken van de Longway is een goed voorstel. Hij stemt in .

Het college

Wethouder **De Jong** sluit zich aan bij de woorden van de heer Bos.

De uitvoering ligt bij het college. We moeten niet op details discussiëren.

Pacht Okidoki. Er ligt een langlopend pachtcontract van het hele terrein. De gemeente kan er niet tussenuit. De Golfclub kan blijven.

Een sporthal is niet aan de orde, dat is een andere discussie.

Het trapveldje is nog in functie. Een skatebaan zit niet in het plan. Het aanleggen gaat met kosten gepaard en daar is op het ogenblik geen geld voor.

Raadsleden in 2^e termijn.

Raadslid **Doeksen** (PBT): Er ligt een pachtcontract voor het hele gebied, maar je kunt de pacht toch overdragen aan de eigenaar bij verkoop van het pand?

Raadslid **Schellenberg** (Lijst Sche): De financiële kaderstelling is aan de raad. Hij vraagt het college uit te zoeken of er nog behoefte is aan een skatebaan. Zo ja, wil het college dat aanpakken?

Raadslid **Lodder** (CDA) vraagt waarom Staatsbosbeheer de Longway autovrij wil maken en vanaf welk punt.

Het college in 2^e termijn

Wethouder **De Jong** zegt onderzoek naar een skatebaan toe, maar dit komt onderaan de prioriteitenlijst.

De gemeente is risicodrager voor wat betreft de pachtverplichting. Hij zegt schriftelijke beantwoording toe.

De Longway is een toeristisch pad met ondergeschikt autoverkeer.

Staatsbosbeheer wil het autoverkeer beperken. Ontsluiting via de Sportlaan heeft voorkeur.

De **Voorzitter** concludeert inspraak met het voorstel.

De **Voorzitter** schorst de vergadering. Tot woensdag 2 oktober om 19.30 uur.

Vervolg van de **openbare raadscommissievergadering** van de gemeente Terschelling van 1 oktober 2013 in het gemeentehuis te West -Terschelling op 2 oktober om 19.30 uur.

Aanwezig:

Mevr. C. Oosterbaan, mevr. M. Spanjer (fractie PvdA)
 Mevr. A.F. Geveke, mevr. R. Cupido-Pootjes (fractie VVD)
 Dhr. M. Schellenberg (Lijst Schellenberg) (Lijst Sche)
 Dhr. A.C. Schweigmann, dhr. G. Bos (lijst Bos/Schweigmann)
 Dhr. A.J. Romar, dhr. J.P. Lodder (fractie CDA)
 Dhr. A. Doeksen (PBT)
 Dhr. W.H.M. van Deelen, voorzitter
 Mevr. J. Hofman, griffier
 Mevr. R. Haringa, notulist

Wethouder dhr. T.D. de Jong
 Wethouder mevr. I. Groeneveld

Afwezig m.k.g.: Burgemeester dhr. J.H. Bats

Aanwezig op de publieke tribune ca. 15 personen

De **Voorzitter** heropent de vergadering.

8. Jaarverslag 2012 Hûs en Hiem

Raadsleden

Raadslid **Doeksen** (PBT): Hûs en Hiem heeft ons € 40.000, gekost. Hij vindt dat we zonder Hûs en Hiem kunnen, vooral nu ze in financiële problemen verkeren. Er is een voorstel dat Hûs en Hiem de lijst monumenten gaat regelen. Dat gaat veel kosten. We kunnen dat zelf regelen op het eiland.

Raadslid **Lodder** (CDA) stemt in met het jaarverslag. Hij is benieuwd wat de discussie over de punten 3 (monumentenlijst) en 4 (kan-bepalingen) in oktober gaan opleveren.

Wat is het verschil tussen een inloopspreekuur en de zittingen van de lokale welstandscommissie? Blijven die bestaan of worden ze opgeheven?

Raadslid **Bos** (Lijst BS): Punt 4 gaat over het wel of geen gebruik maken van de kan-bepaling. Het college stelt voor op dezelfde manier door te gaan en geeft een onderbouwing. Hij vindt de argumenten belangrijk en steunt daarom de huidige situatie.

Punt 7. Hij kan de welstandsnota niet vinden op de gemeentelijke website en vraagt daar aandacht aan te besteden.

Raadslid **Schellenberg** (Lijst Sche) kan zich vinden in het voorstel van het college. Het zijn goede punten om in te vullen en de constructie voort te zetten. De financiële positie van Hûs en Hiem is zorgwekkend. Het is een gemeenschappelijke regeling. Gemeenten zullen vanwege de financiën overwegen om mee te blijven doen. Is het college van plan na te denken over een andere manier m.b.t. welstandsadvies? Daarbij kun je onderzoek naar eilander participatie meenemen.

Raadslid **Oosterbaan** (PvdA) kan instemmen met het jaarverslag en de vervolgacties. Ze is voorstander van het opnemen van een excessenregeling in de welstandsnota. Dit om in de toekomst verpaupering tegen te gaan.

Het college

Wethouder **Groeneveld** bedankt de fracties voor de brede instemming. Ze zal een aantal opmerkingen overnemen voor vervolgacties. Volgende week spreken we over de kan-bepaling en er volgt ook een bijeenkomst over de monumentenlijst. Wat daar uitkomt wordt meegenomen.

Ze zal kijken naar de vindbaarheid van de welstandsnota op de website. Een doorklikmogelijkheid of button zou goed zijn.

We kijken bij de evaluatie van het Woonplan naar de excessenregeling en zullen daar benoemen wat kan en wat niet kan.

De financiële positie van Hûs en Hiem is vrij recent onderzocht. Een aantal scenario's zijn op een rij gezet en de opties zijn besproken. Het college gaat in algemeen bestuur samen kijken of welstandadviesgeving overgebracht kan worden naar de FUMO. Daar wordt alleen de toetsing gedaan, niet de beleidsbepaling. Ze wil ook de mening van andere gemeenten over de gemeenschappelijke regeling. Het uitgangspunt is om te kijken of het onder is te brengen bij de FUMO. Het is een wettelijke plicht voor de monumenten om een eigen adviescommissie te hebben. Als het overgaat naar de FUMO dan moeten we een eigen orgaan in het leven roepen. De opmerking van de heer Doeksen wordt daarbij ook meegenomen.

In het voorstel blijft de locale commissie in stand, aangevuld met een inloopspreekuur. De locale commissie behandelt de lopende aanvragen. Het inloopspreekuur is ook voor mensen die vergunningsvrij bouwen.

Raadsleden in 2^e termijn

Raadslid **Doeksen** (PBT): Met het indienen van de motie over de gemeentelijke monumentenlijst hebben we een doel bereikt. Misschien komt er nog een aanpassing dat er ook lokale mensen in komen.

Hij is huiverig voor de FUMO en wil de regie graag op het eiland houden.

Raadslid **Schellenberg** (Lijst Sche) heeft inhoudelijk niets toe te voegen. Hij feliciteert mevrouw Groeneveld met haar eerste optreden als wethouder bij de vergaderingen en wenst haar succes.

Raadslid **Geveke** (VVD) hecht aan de meerwaarde van een onafhankelijke beoordelingscommissie. Ze hoopt dat het zo blijft.

Het college in 2^e termijn

Wethouder **Groeneveld**: Het is een voorwaarde dat het onafhankelijk blijft.

De **Voorzitter** concludeert: Dit punt gaat naar raad van 22 oktober 2013.

9. Begroting 2014

Tribune

De heer **R. Schroor** (directeur VVV): Tegenover de dalende inkomsten van het rijk stelt u een verhoging van de toeristenbelasting voor. Het gaat hier echter wel over ons bestaansrecht. Dat bestaansrecht is de toerist. Ook de consument gaat nu het resultaat van de landelijke bezuinigingen merken.

De verlaging van de toeristenbelasting is niet getoetst op nadelige effecten op het toerisme en de economie van Terschelling. Hij begrijpt dat de verhoging nodig wordt geacht voor het borgen van de toeristische voorzieningen. Hij vraagt de raad wel kritisch te blijven kijken naar de bestedingen van de toeristenbelasting en ondersteunt dat met voorbeelden over uitgaven voor salariskosten en bestemmingsplannen.

Ook over de inningmethodiek is veel te zeggen, maar dat volgt later. Hij vraagt het begrotingsvoorstel kritisch te beoordelen op zowel de verhoging als ook op de voorgenomen bestedingen van het geld van de toerist.

Raadslid **Doeksen** (PBT) stelt een aanvullende vraag: Vorig jaar kreeg u € 66.000,- uit begroting en nu € 58.000,-. Klopt dat?

De heer **Schroor**: De VVV krijgt al jaren € 44.357,-. In de bedragen in de begroting zit iets dat de VVV niet krijgt, maar dat wel aan de VVV toegerekend is.

Raadsleden

Raadslid **Oosterbaan** (PvdA) is niet enthousiast over de extra verhoging van de toeristenbelasting en de bezuiniging op subsidies, maar ze heeft geen andere oplossing voor structurele bezuinigingen. Ze wil wel discussiëren over andere oplossingen.

Ze wil graag een overzicht van de bezuinigingen op de subsidies.

Product 20, afval. De kosten vallen € 40.000,- lager uit, dit is een taakstelling.

Dat klopt niet met de feiten. Ze citeert de uitspraak van het college uit de commissievergadering van 4 oktober 2011. Die argumenten hebben de fractie doen besluiten in te stemmen met de overgang naar Omrin. In de raadsvergadering van 20 december 2012 bleek dat de afvalstoffenheffing met 15% verhoogd zou moeten worden om de bestaande service en kwaliteit te handhaven. De raad heeft toen aangegeven dat Omrin dezelfde service en kwaliteit moest blijven bieden tegen hetzelfde tarief. Is er bij de prestatieafspraken met Omrin een budget vastgesteld? Zo nee, waarom niet? Kan dat alsnog meegenomen worden in de besprekingen met Omrin? Heeft het college een tussenrapportage van de cijfers m.b.t. afvalverwerking voor dit jaar?

VTH taken gaan naar verwacht naar de RUD/FUMO. Verwacht wordt dat uitvoering duurder zal zijn dan we gewend zijn. Moeten we er wel aan beginnen? Zijn er concrete plannen voor de invulling van de campus? Op blz.147 staat dat het college stappen heeft ondernomen om te komen tot een concrete invulling voor beide complexen.

Raadslid **Geveke** (VVD): Voorgesteld wordt de toeristenbelasting en forensenbelasting te verhogen met 35% in plaats van de eerder afgesproken 5%. In 2015 komt er nog eens 15% bij. Onze gasten kunnen hun geld maar één keer uitgeven en het wordt dan dus niet meer uitgegeven bij de ondernemers op het eiland.

Het argument van harmonisatie met de andere Wadden gaat niet op, het toerisme op de eilanden is niet vergelijkbaar. Hier ligt juist een kans ons te onderscheiden. Kunt u straks nog wel een relatie maken tot de lasten en de baten als het gaat om de toeristenbelasting? De extra belastinginkomsten worden nu gebruikt om de gaten te dichten die niet worden veroorzaakt door oplopende toeristische kosten. Ze wil graag andere keuzes maken. Andere keuzes zullen niet altijd makkelijke keuzes zijn, maar als we de mogelijkheden niet tenminste met elkaar bespreken, komen we nergens.

Ze legt het college de volgende overwegingen voor. Ze wil blijven bij de eerdere keus om de toeristenbelasting te laten stijgen met 5%. Dat is redelijk t.o.v. andere belastingverhogingen. De verhoging van 5% levert ongeveer 100.000 euro op. De rest zoeken we in bezuinigingen.

Raadslid **Oosterbaan** (PvdA) merkt op dat 5% al een voornemen tot verhoging was.

Raadslid **Geveke** (VVD) beaamt dit en laat deze opbrengst vallen in haar betoog. Ze vervolgt:

- Het investeringsbudget van € 100.000 voor duurzaamheid en toerisme. Dit kan nu niet in stand blijven.
- De ontwikkelvisie voor de haven kan op de lange baan worden geschoven (€ 100.000,-).
- De opwaardering van de strandovergangen moet wachten op betere tijden (€ 70.000,-).
- Handhaving opnieuw tegen het licht houden. Er wordt veel meer gedaan dan de ooit vastgestelde prioriteiten en er worden gigantische juridische kosten gemaakt. We kunnen ook iets bereiken door rust en vertrouwen terug te brengen in de gemeenschap. De verhoging van € 200.000,- voor de APV, bouw- en woningtoezicht en juridische controle kan met de helft toe (€ 100.000,-).
- De verhoging voor de inning en controle van toeristenbelasting kan achterwege blijven (€ 60.000,-).
- Plannen voor de Tonnenloods kunnen in de ijskast en investeringen en de jaarlijkse kosten voor het CNL kunnen worden bespaard (€ 120.000,-).
- Oerol. De € 25.000,- extra en de € 50.000,- voorduurzaamheidsinitiatieven kunnen ook ter discussie.
- In uiterste noodzaak kan er misschien ook op de onderhoudsplanning voor wegen worden bezuinigd. Misschien kunnen we hier voor een paar jaar € 50.000,- per jaar bezuinigen?

In slechte tijden moet je alles ter discussie durven stellen. Vooral het geld voor duurzaamheidsinitiatieven raakt haar persoonlijk. Maar opgeteld legt ze een aantal keuzes voor met een totale bezuiniging van € 675.000,- . Samen met de € 100.000,- die we realiseren met de 5% verhoging van de toeristenbelasting, hebben we in ieder geval discussieruimte van bijna 8 ton.

Ze nodigt de andere fracties graag uit om deze discussie aan te gaan.

Inning toeristenbelasting. In januari krijgen we een eerste plan gepresenteerd voor alternatieven m.b.t. het innen van de toeristenbelasting. Ze stelt voor af te stappen van forfaitaire inning. We lopen veel geld mis. Ze vraagt inzage in de verdeling tussen het aantal bedden die rekent met een forfaitaire aanslag en bedden die de werkelijke heffing afrekenen. Ze krijgt het beeld dat er geld blijft liggen door forfaitaire heffing.

Raadslid **Schellenberg**: (Lijst Sche) vindt het een prijzenswaardige exercitie om een sluitende begroting te presenteren. Dat daarbij lastige keuzes liggen is onvermijdelijk. De verhoging van de toeristenbelasting is er één van.

Mevrouw Geveke zegt dat de toerist 1.1 miljoen inlevert. Hij vraagt zich af of dat correct is. Hij rekent dit voor. Op een vakantie van € 1300,- wordt de toeristenbelasting ca. € 18,60 euro voor een gezin met 2 kinderen voor twee weken. Het lijkt hem sterk dat de toerist 1.1 miljoen euro minder gaat uitgeven.

Raadsleden **Schellenberg** (Lijst Sche) en **Geveke** (VVD) discussiëren over het bestedingsgedrag.

Raadslid **Schellenberg** (Lijst Sche) vervolgt: De verhoging kan doorgevoerd worden. We moeten wel goed verantwoorden waar het geld aan besteed wordt. Een andere maatregel geldt de forse bezuiniging op maatschappelijke culturele organisaties. Die worden soms hard getroffen. Er zijn nog mogelijkheden. De VVD-fractie stelt voor het hele investeringsfonds te schrappen. We moeten keuzes maken en alternatieven zoals mevrouw Geveke aangeeft verdienen het bestudeerd te worden.

Het bedrag voor het investeringsfonds wordt vaak gebruikt voor cofinanciering. Als je deze verlaagt kun je nog € 750.000,- aan cofinanciering binnenhalen maar je hebt dan wel € 25.000,- voor verenigingen op maatschappelijk vlak te gebruiken. We kunnen dat bekijken.

Hij gaat akkoord met begroting zoals die voorligt.

Raadslid **Schweigmann** (Lijst BS) heeft zijn politiek standpunt ingebracht bij het bespreken van de Kadernota. Nu gaat het om de cijfers. Het uitgangspunt is de meircirculaire.

De septembercirculaire is inmiddels al binnen en laat een korting op het gemeentefonds zien. Verder worden we geconfronteerd met dubbele kosten in de organisatie.

De enige oplossing is een grote verhoging van de toeristenbelasting. Die is goed te verdedigen omdat alle investeringen in het teken staan van de toerist.

Tot nu toe komt geen enkele fractie met een goed alternatief voor het gat in de begroting. Hij kan niet instemmen met de oplossingen van de VVD-fractie. Hij verwacht dat het mes moet worden gezet in grote uitgaven. En verbeteringen in de organisatie moeten minder gaan kosten en meer gaan opleveren.

Juridische kosten. Er wordt te formeel gereageerd op aanvragen, verzoeken, bezwaren en klachten. Daardoor gaat men meer procederen. Een persoonlijk gesprek en informele aanpak kan een besparing van ca. 60% opleveren. Hij verwijst naar publicatie in het blad van de VNG "prettig contact".

Raadslid **Oosterbaan** (PvdA) interrumpeert: De wethouder heeft aangegeven dat er al is begonnen is met een informele aanpak en gesprekken voordat de brief eruit gaat.

Raadslid **Schweigmann** (Lijst BS) heeft daar niet veel van gemerkt en is geconfronteerd met klachten van mensen die direct een dwangsom kregen. Hij vervolgt: Hij stelt een meer informele aanpak voor waardoor 25% bespaard kan worden op juridische kosten. Dat geldt ook voor VTH. Informele handhaving is beter en zal veel besparen.

KNRM geen structurele verhoging van € 47.000,-. In de notulen uit het presidium heeft de heer Bats aangegeven dat de KNRM akkoord gaat met wat we in raad hebben voorgesteld.

Inning toeristenbelasting. Er zijn veel hiaten en er is bijna geen controle op de inning. Hij is voor het versneld invoeren van een gemeentelijk inningsysteem en stelt voor studenten aan te wenden om passagiers te tellen voor een controle.

Raadsleden **Geveke** (VVD) **Schellenberg** (Lijst Sche) en **Schweigmann** (Lijst BS) discussiëren over aantal/controlle en belastingplichtige gasten.

Raadslid **Schweigmann** (Lijst BS) vervolgt: Hij wil graag uitleg over pagina 52, vertraging ontwikkeling van de Havenvisie.
Pagina 114, sportaccommodaties. Het sportveld van West heeft een uitgavenpost van € 10.000,- . Dat lijkt hem veel.
Het voorstel van mevrouw Geveke om te snijden in het investeringsbudget, betekent minder inkomsten door cofinanciering.

Raadslid **Geveke** (VVD) wil die discussie op een ander moment voeren, met deskundige uitleg.

Raadsleden **Schellenberg** (Lijst Sche) en **Geveke** (VVD) discussiëren over investeringsbudget en duurzaamheid.

Raadslid **Schweigmann** (Lijst BS) vervolgt: De Havenvisie moet niet stagneren. Hij vraagt aanpak van de strandovergangen. Er ontbreken voorzieningen. De toerist komt voor het strand. Goede voorzieningen zijn nodig.
Met het CNL en de Tonnenloods kunnen we met minimale input maximale winst behalen. Hij wil de ontwikkeling naar voren halen en deze beslist niet schrappen. Dat geldt ook voor Oerol.
Hij weet niet waarop die € 650.000,- kan worden bezuinigd.

Raadslid **Romar** (CDA): De begroting is een uitvloeisel van de Kadernota. Hij vindt dat de toeristenbelasting niet als sluitpost voor de begroting gebruikt mag worden. De septembercirculaire kan de cijfers nog beïnvloeden.
We komen geld tekort. We verhogen de OZB niet, maar we gaan wel de toeristenbelasting verhogen. We moeten ons niet uit de markt prijzen. Als een bedrijf geld tekort komt dan gaat dat bedrijf acties en prijzen aanpassen om mensen of geld binnen te halen.
Hij hoort weinig klachten van ondernemers die toeristenbelasting innen. Ze zijn dus waarschijnlijk te laag ingeschat.
Rijkstaken gaan over naar gemeenten zonder dat daarvoor extra geld wordt vrijgemaakt. Daarnaast komen er hoge kosten op ons af door het in dienst nemen van waarnemers en interim leidinggevenden.
De raad zou een overzicht krijgen op van voorgenomen kortingen op subsidies. Hij wil graag een overzicht om te kijken of het schrappen van subsidies kan.
Waar zit de ruimte? Raadslid Geveke heeft een poging gedaan om ruimte te vinden. Maar veel besparingen zijn eenmalig.
We kunnen structureel inkrimpen op het ambtelijk apparaat door samenwerking in VAST-verband.
Omrin. Welke keuzes zijn gemaakt? Welke taken heeft Omrin? De raad heeft daar weinig zicht op. Er was eerder sprake van lagere tarieven.
Raadslid Geveke heeft een voorschot gedaan. Hij wil hierover met de portefeuillehouder discussiëren.

Raadslid **Oosterbaan** (PvdA) concludeert dat de heer Romar zelf geen voorstel heeft. Daarmee gaat hij akkoord met verhoging van de toeristenbelasting of met een niet sluitende begroting.

Raadslid **Schellenberg** (Lijst Sche): Raadslid Romar heeft geen alternatieven, maar merkt alleen op dat hij zal nadenken. Dat is geen optie. Hij heeft maanden

de tijd gehad om na te denken. Hij vraagt hem op zeer korte termijn met voorstellen te komen. Hij vreest een artikel-12-gemeente op deze wijze.

Raadsliden **Schellenberg** (Lijst Sche), **Schweigmann** (Lijst BS) en **Romar** (CDA) discussiëren over het ontbreken van initiatieven t.a.v. het tekort in de begroting en de gevolgen daarvan.

Raadslid **Doeksen** (PBT): De beantwoording van zijn vragen is gisteren in de auditcommissie afgehandeld.

Bij de behandeling van de Kadernota bestond de fractie uit een andere samenstelling. Hij gaat nu dieper op de materie in.

De schuldenquote gaat uit van de lijn t.o.v. andere gemeenten. Hoe staan we in de lijsten? De VNG stelt dat zorggrens op 0.80 staat. Terschelling staat op 0.62. Dat betekent dat Terschelling ruim onder de grens blijft. Dat geldt ook voor het eigen vermogen van de gemeente en ook de gemeentelijke schuld per inwoner is verlaagd.

De extra kosten voor waarneming van de burgemeester, de griffier, secretaris en andere interne kosten ziet hij met belangstelling, maar ook met zorg, tegemoet. Dit alles zal een begrotingswijziging tot gevolg hebben.

Programma 8 hippisch platform. Er zijn goede projecten gerealiseerd, maar een oplossing voor de manege in Hoorn is mislukt. Het is vreemd dat de post er weer voor en aantal jaren op staat.

De verhoging van leges verontrust hem. De leges zijn afgelopen jaar zeer fors verhoogd. In percentage staan we tweede op de lijst met de hoogste verhoging. Hij heeft nog diverse vragen en loopt deze per pagina door.

Blz. 45, brandweer. Staatsbosbeheer heeft nog geen bijdrage gedaan. Dat staat al jaren op het lijstje van de ontwikkelagenda.

Als de brandweer per 1/1/2014 overgaat in de Veiligheidsregio is een ladderwagen noodzaak gezien de hoogbouw op Terschelling.

Blz. 56 en 57. De post VTH blijft stijgen. Ook in de beantwoording blijken extra kosten. Er volgt een overdracht van taken en toch stijgen de kosten. Hij twijfelt aan het beheer en management van de portefeuillehouder.

Blz. 61, milieudiensten. Opvallend is de verlaging van de lasten. Is dit het gevolg van het beleid?

Blz. 62, openbaar groen. Ooit is er een commissie bermbeheer opgestart. Nu zou de commissie weer aan de slag kunnen om de bermen te herstellen.

Blz. 65, duurzaamheid. Hij is benieuwd of kleinschalige energieopwekking op korte termijn wordt geregeld.

Blz. 67, afval. Opvallend is de daling van de begroting.

Blz. 74, toerisme. Het bedrag voor bevordering voor toerisme met de helft verlaagd. Hij heeft jaren aandringen op verhoging van PR voor het eiland. Hij ziet graag dat de post verhoogd wordt.

Blz. 76, wegen en straten. Herinrichting van Lies is afhankelijk van subsidieverlening. De weg is in slechte staat. Er is toegezegd dat aanpak in 2014 zou plaatsvinden. Waarom is dit niet begroot?

Blz. 78, onderhoud waterwegen. Door aanbesteding is het een andere aannemer gegund. Hij dacht dat lager ingeschreven was, maar hij ziet hetzelfde bedrag.

Blz. 103, kinderopvang. Opvallend is dat de lasten voor het gebouw voor kinderopvang en peuterspeelzaal gelijk opliepen. Nu is er een verschil ten nadele van ruim € 10.000,-. Komt dat door een andere partner of door duurdere gebouwen?

Blz. 12. Hier mist de lijst van subsidieverstrekking. Er moet niet bezuinigd worden op maatschappelijke organisaties en verenigingen. St. Guusjen wordt met name

genoemd. Hij maakt bezwaar tegen deze verlaging. Sleepboot Holland hoort bij het eiland en is belangrijk voor de promotie van Terschelling.

Blz. 115, zwembad blijft zorgelijk.

Blz. 129. Hij constateert een lastenstijging bij ondersteuning en administratie van 1 miljoen. Hij vraagt naar de toerekening van salariskosten op de toeristenbegroting.

Blz. 135, taxaties zomerwoningen. We hebben informatie gehad over taxaties.

Daarna is een second opinion gevraagd. Er komt extra taxatie bij zomerwoningen. Is dit toeval of komt het door de verkoopprocedure van Staatsbosbeheer? Wat kost dit en wie betaalt het?

Toeristenbelasting. De toeristenbelasting van de eerste dag wordt via Doeksen en EVT geïnd. Hoe is de uitsplitsing? De bedragen lijken hem erg laag. Wat is er aan de hand?

De raad heeft ingestemd met de verhoging van toeristenbelasting mits er een ander en beter systeem van inning komt. Dat ziet hij niet terug in de begroting. Hij wil graag dat er een systeem is onderzocht. Dat staat los van het gewone en forfaitair systeem van eigenaren. Als er geen forfaitair systeem is, dan is het een ramp voor de eigenaren. Een ander systeem zal veel oplossen. Er zit een lek in belasting en beddenboekhouding.

Raadsleden **Doeksen** (PBT) **Geveke** (VVD) en **Oosterbaan** (PBT) gaan in op de heffing van toeristenbelasting en vergoedingen voor inning.

Raadslid **Oosterbaan** (PvdA) zegt dat ze akkoord gaat met de verhoging van de toeristenbelasting Bij haar geldt het woordje "mits" niet. Ze gaat wel akkoord met een onderzoek hiernaar.

Raadslid **Doeksen** (PBT) vervolgt: Hij zal zoeken of er nog ruimte is in de begroting. Hij vraagt naar de waarde van Dellewal en de grond die er naast ligt. Bosgrond staat begroot op 0. Andere bezittingen kunnen geld opleveren. Zet je dat af tegen Dellewal, dan kun je er iets mee. De situatie op Terschelling is niet zo zorgelijk. Er ligt nog een claim van EVT. Die vindt hij zorgelijker dan de investering op Dellewal.

De vergadering wordt voor 10 minuten geschorst.

Het college

Wethouder **De Jong**: De begroting is een uitwerking van de Kadernota. Wat daarin besloten is heeft weerslag gevonden in de begroting. Die kaders lagen vast. Hij heeft vanavond kennisgenomen van een aantal discussiepunten en voorstellen.

Verantwoording toeristenbelasting. Nu zijn ambtelijke kosten zichtbaar gemaakt in de toeristenbelasting. Een aantal ambtenaren zijn werkzaam met zaken voor het toerisme.

Overzicht bezuinigingen. De bezuiniging van € 50.000 op € 800.000 in de subsidies in de welzijnssfeer en het toerisme worden volgens een bepaalde systematiek uitgevoerd. Het college wil dat subsidies zoveel mogelijk onaangetast blijven, dat geldt ook toeristische subsidies en Oerol. Daarnaast wil het college de keus maken voor subsidies. U krijgt de lijst maar het college is uitvoerder. De raad kan iets vinden van de systematiek.

Raadslid **Oosterbaan** (PvdA) twijfelt niet aan de zorgvuldigheid, maar de wethouder heeft bij de Kadernota aangegeven dat de raad aan kan geven om

€ 25.000 af te halen van het investeringsbudget. De raad moest aangeven waar ze mogelijke bezuinigingen ziet.

Wethouder **De Jong**: Het college moest de € 50.000 halveren en dit compenseren met korting op het investeringsbudget. Hij heeft gevraagd waar het college vanuit moest gaan. Daarop is niet gereageerd. Nu zijn we gaan werken met kaders die we meegekregen hebben. Hij wil de raad behoeden om per post de discussie te voeren.

Raadslid **Oosterbaan** (PvdA) vraagt een overzicht. U wilde de verantwoordelijkheid delen. We hebben gewacht op de lijst, maar deze kwam niet. Ze wil deze nu graag zien en beslissen of ze zoveel willen bezuinigen.

Raadslid **Doeksen** (PBT) sluit hierbij aan en wil de bezuinigingen wel per post aangeven.

Wethouder **De Jong**: De raad stelt kaders en het beleid dat erachter zit. U krijgt de lijst en geeft een oordeel in algemene zin.

Hij vervolgt: De Septembercirculaire is verlaagd en deze heeft invloed op de behoedzaamheidsreserve in de Kadernota. Dat was voorspeld, we hoeven de begroting niet aan te passen.

Omrin. Bij de overgang in 2011 was er een onderdekking. In 2012 is dat gedekt door een bezuiniging op de uitvoering. Die was taakstellend. In maart 2013 heeft u de uitwerking voorgelegd gekregen. Daarmee lopen de kosten en baten van het product reiniging egaal. Daarmee is onderdekking van 2011 hersteld.

Raadslid **Oosterbaan** (PvdA) heeft citaten aangehaald. Er werd gezegd dat er binnen het bestaande tarief forse stappen zouden worden gezet.

Wethouder **De Jong** heeft in 2012 voorgelegd dat er een gat was van € 100.000,-. De discussie is zorgvuldig gebeurd.

Hij vervolgt: Er is wel wat gedaan aan een kwaliteitsslag. Hij noemt de ondergrondse opslag en het duurzaam rijden op gas.

Een tussenstand over de hoeveelheid afvalverwerking zit in de bestuursrapportage. Er zit altijd een marge in de hoeveelheid afval.

Handhaving VTH. We werken in samenspraak aan een handhavingjaarprogramma en een jaarverslag. Er worden ook prioriteiten in aangegeven.

Wellicht zal een andere werkwijze van handhaving wat opleveren. Raadslid Schweigmann noemt 25% besparing door mediation. Aan die persoonlijke benadering wordt nu ook gewerkt. Die werkwijze moet ontwikkeld worden en kan voor de begroting van 2014 niet als besparing worden ingeboekt. Dat moet nog ontwikkeld worden.

Het duurder worden VTH taken heeft met een aantal zaken te maken. Het is zichtbaar gemaakt waar de werkelijke kosten zitten. Dat was wat verstopt in het verleden. Dat had te maken met financiering van externe inzet. Die inzet is nu gekoppeld aan het product, daardoor zijn kosten zichtbaar gemaakt.

De kwaliteitseisen spelen voor VTH. Kwaliteitseisen op het gebied van omgevingswet komen er aan. Kleine gemeenten moeten hieraan gaan voldoen. Dat maakt dat we ze buiten de deur moeten plaatsen waardoor de kosten hoger worden. Daar krijgen alle gemeenten mee te maken.

Het college heeft een andere wijze van het innen van toeristenbelasting toegezegd en moet hieraan gaan werken.

Hij spreekt waardering uit over het voorwerk dat de VVD-fractie heeft gedaan. Dat heeft aangegeven dat de fractie andere keuzes maakt. Hieraan gekoppeld is dat moet worden ingeleverd op ambities.

Het college bespeurt de behoefte aan een discussie en kan faciliteren in ambtelijke bijstand binnen de marges. Het is niet bedoeld voor een auditcommissie maar het wordt een open discussie.

Belastingverhoging. De gemeente verkeert in de positie dat ze de OZB nog kan verdubbelen. Dan hebben we het maximum bereikt van wat we mogen vragen aan de burgers voor de OZB.

Campus. Ontwikkeling van de campus ligt buiten het bestel van de begroting. Als we iets weten zal de balans worden opgemaakt.

KNRM. De discussie is al gevoerd. Er was onduidelijkheid over de bijdrage van € 47.000,-. Het tekort op het product in 2013 betekende een beperking van de strandbewaking. Toen heeft de raad besloten het bedrag wel beschikbaar te stellen om strandbewaking mogelijk te maken. De KNRM heeft de € 47.000,- voor dit jaar voor haar rekening genomen, maar dat geldt niet voor alle jaren. Het betekent dat we € 47.000,- extra moeten opnemen in de begroting.

Havenvisie. Raadslid Schweigmann vraagt waarom er niets gebeurt. De ontwikkeling van de Havenvisie en het haventerrein hebben te maken met de veerdienstproblematiek.

Stille reserves/tafelzilver/ Vossersschool. Op de school zit een boekwaarde van een kwart miljoen euro. Er zullen sloopkosten komen.

Grondposities van bijvoorbeeld de woning op Grootduin zijn niet gewaardeerd. Die posities staan niet op geld maar kunnen wel een waarde vertegenwoordigen. De grondpositie aan de Van Heusdenweg is natuur en kent geen waarde. Die grond kunnen we niet opnemen in de balans.

Raadslid Doeksen heeft gedetailleerde vragen gesteld. Hij kan ze niet direct beantwoorden en nodigt hem uit voor een gesprek met de ambtenaar.

De claim van EVT staat in de risicoparagraaf. We zijn in procedure. En die moeten we afwachten.

Raadslid Schweigmann noemt een lek in het aantal overzettingen van toeristen en gist dat we inkomen mislopen. Hij stelt voor om studenten in te zetten. Observatie is interessant. Hij heeft het vermoeden dat niet alle gasten via het bootkaartje toeristenbelasting afdragen.

Het is spijtig dat stichting Guusjen geen subsidie van € 6000,- op jaarbasis meer krijgt. U heeft budgetrecht. Bij de behandeling van de Kadernota is geen amendement ingediend. Hij gaat ervan uit dat de bezuiniging plaatsvindt.

Raadslid **Geveke** (VVD) vraagt naar kengetallen en conclusies over de gezondheid van de gemeente en refereert aan de onbenutte belastingruimte. Op het moment dat we de toeristenbelasting verhogen, hoe staan we dan?

De heer **W. van Schoonhoven** (Financiën): De onbenutte belastingcapaciteit heeft betrekking op OZB en niet op toeristenbelasting. Dat mag dus onbeperkt.

Raadsleden in 2^e termijn

Raadslid **Oosterbaan** (PvdA): De wethouder heeft de vragen beantwoord. Zijn voorstel om te overleggen voor de raad is prettig. Ze vindt het fijn dat met elkaar te kunnen doen.

Wethouder **De Jong** stelt voor om dit via de griffier te organiseren.

Raadslid **Geveke** (VVD) is verheugd te horen dat het college blij is met haar huiswerk. Ze wil graag transparant overleg voor de raad.

Raadslid **Schellenberg** (Lijst Sche) sluit zich aan bij raadslid Oosterbaan.

Raadslid **Schweigmann** (Lijst BS): Er is gesproken over subsidie. De gemeente geeft subsidie rond € 500.000,-. Die € 50.000,- vermindering is een verlaging van 10% volgens de kaasschaafmethode.

Van de € 100.000,- investeringssubsidie gaat € 25.000,- naar maatschappelijke verenigingen zodat de pijn daar verzacht wordt.

De wethouder noemde de duurzaamheidstelling die gehaald is bij Omrin. Maar er rijden nog geen auto's op gas.

Hij blijft van mening verschillen over het contract met de KNRM. De raad is niet akkoord gegaan met een structurele extra bijdrage van € 47.000,- of met een 5-jaren contract.

De claim van EVT is wel benoemd in de risicoparagraaf, maar niet meegenomen. Heeft de gemeente het onderzoek naar minder veerdiensten van EVT goedgekeurd? Als dat zo is, dan verstevigt u deze claim. Zo beperkt u de medegebruiker nog meer.

Raadslid **Romar** (CDA) dankt de fracties voor hun reactie. In eerste termijn zijn de dilemma's geschetst. Hij is tegen een verhoging van toerbelasting maar is niet blind voor de tegenvallers die eraan komen. De afwegingen zijn lastig. Hij gaat er rustig over nadenken.

Raadslid **Doeksen** (PBT) begrijpt van de wethouder dat de OZB nog met de helft kan worden verhoogd. Daar schrikt hij van. De eerdere verhoging is een gevolg van een korting die op het gemeentefonds berekend was omdat de waardering te laag zat voor wat betreft de WOZ. Het college maakt zich niet geliefd met een verhoging, dat treft 70% van de huizen.

Schuld en belasting zijn verschillende dingen. Terschelling zit goed voor wat betreft de schuldquotum, we hebben een EV van 38% en daarnaast hebben we een stille reserve. Als we taxaties laten uitvoeren kunnen we die reserve gebruiken. Bekijk dat soort objecten zoals de woning op Grootduin.

Hij betreurt het dat er geen amendement is ingediend over de korting op subsidie t.b.v. Stichting Guusjen.

Zijn vragen in eerste termijn kunnen in het overleg met de raad worden meegenomen of schriftelijk worden behandeld.

Het college 2^e termijn

Wethouder **De Jong**: Raadslid Schweigmann spreekt zorg uit dat de brief van de staatssecretaris de claim van EVT kan verstevigen. De claim gaat over wat er vanuit het verleden aan schade is opgetreden. De brief gaat over de toekomstige regeling.

Het college stelt niet voor de OZB te verdubbelen, maar dit betreft de beantwoording van de vraag over de belasting.

Het vrijmaken van geld uit de stille reserve is eenmalig. We hebben structurele begrotingsvraagstukken op te lossen.

Het wagenpark van Omrin rijdt deels op gas.

De raad zal in kennis worden gesteld van de contracten van de KNRM en strandbewaking.

De **Voorzitter** concludeert: De griffier zal een discussieavond organiseren om met elkaar te kijken naar mogelijkheden om de begroting tot een kloppend geheel te brengen. Dit punt gaat naar de raad van 22 oktober 2013.

10. Rondvraag voor raadsleden

Raadslid **Doeksen** (PBT) heeft 4 maanden geleden gevraagd naar de nieuwe aanbestedingswet. Daar heeft hij niets meer van vernomen. Dat is betreurenswaardig. Een nieuwe aanbestedingswet kan van belang zijn voor alle ondernemers op het eiland. Waarom is er niets mee gebeurd? Handhaving. Het is een bestuurlijke verantwoordelijkheid om overtredingen op gronden met hoge natuurwaarden te melden. Hij heeft dit gemeld, maar heeft hier niets op gehoord. Waarom niet? Wordt er gehandhaafd? Hij heeft nog geen antwoord gehad op vragen die een tijd geleden aan wethouder De Jong zijn gesteld.

Raadslid **Schweigmann** (Lijst BS) vraagt of de burgemeester als lokale voorzitter van de KNRM kan bemiddelen in het conflict tussen de KNRM en rederij Noordgat. Rederij Noordgat is van groot belang voor het eiland. De samenwerking zit in een impasse.

We hebben de brief van Jaap Bos nog niet gekregen. De tweede brief, gericht aan de raad, is 27 augustus verstuurd. Waarom hebben we deze nog niet?

De trapjes aan de steigers in de haven zijn begroeid met Japanse Oesters. Kan hier aandacht aan worden besteed?

Hij mist recente notulen van de commissie bootdiensten. De laatste notulen zijn van 2 mei.

Raadslid **Schellenberg** (Lijst Sche) gisteravond heeft hij samen met de voorzitter van de commissie een gesprek gehad met de heer Van Dieren over Dellewal. Deze kwam met een aantal oplossingsgerichte ideeën. Hij heeft één en ander op papier gezet en in een brief ingediend. Hij vraagt het college deze denkrichting te lezen.

Raadslid **Geveke** (VVD) heeft zicht op het portret van ons vorige staatshoofd Prinses Beatrix. Misschien is het tijd dat de Koning een plekje krijgt in de raadszaal.

Het college

Wethouder **De Jong**: De aanbestedingswet staat niet hoog op prioriteitenlijst. Er is te weinig capaciteit.

Raadslid **Doeksen** vindt de wet van levensbelang voor hele eiland. Secretaris Vogelzang heeft gezegd dat hij er mee bezig was. In veel gemeenten is deze al overgenomen. Hij overweegt een amendement.

Wethouder **De Jong** zegt toe het uit te zoeken.

Handhaving. Meldingen m.b.t. de agrarische percelen met hoge landschappelijke waarde zijn doorgelopen. Het terugmailen naar raadsleden gaat via de organisatie. Hij zal er navraag naar doen. Het onderwerp heeft aandacht. Er is geobserveerd en er is in één geval een dwangsom opgelegd.

Het conflict tussen de KNRM en Noordgat wordt doorgespeeld aan de burgemeester. Maar hij is geen voorzitter dan de lokale KNRM. Hij heeft geen functie.

U krijgt de brief van Jaap Bos. Deze wordt z.s.m. in de postvakjes gelegd en hij komt op de lijst ingekomen stukken.

De trapjes in de haven worden zoveel als mogelijk schoongehouden door de havenmeesters. Dat kan alleen met extreem laag water. De zorg wordt overgebracht.

Hij zal nalopen welke notulen van de commissie bootdiensten zijn goedgekeurd. Die notulen worden ter inzage gelegd.

Het is lastig om het voorstel van Van Dieren inhoudelijk te beoordelen. Hij kan niet zien hoeveel werk dit betekent. Dat zijn zaken die door een bestuursopdracht van de gemeenteraad moeten worden uitgevoerd.

Raadslid **Schellenberg** (Lijst Sche) vraagt of er een denkinrichting in zit die we zouden kunnen volgen. Anders zal hij de vraag ombuigen naar een bestuursopdracht.

Wethouder **De Jong**: De denkrichting van het college is gisteravond aan de raad voorgelegd.

Hij vervolgt: De officiële afbeeldingen van het portret van het Staatshoofd zijn in voorbereiding.

De **Voorzitter** sluit de vergadering om 22.50 uur.

Aldus vastgesteld in de raadscommissievergadering van 5 november 2013.

Griffier

Voorzitter